

## CUID A HAON – Achoimre

Réamhfhocal .....	ix
Achoimre Feidhmeannach.....	xiii

## CUID A DÓ - Stair

<b>Caibidil a hAon: Teacht Chun Cinn an Ordú um Earraí Grósaera .....</b>	<b>3</b>
1.1 An Tús – Orduithe 1956 agus 1958.....	3
1.2 Orduithe 1973 .....	4
1.3 An Chéad Ordú i 1978.....	4
1.4 An Dara Ordú i 1978 .....	5
1.5 Ordú 1981 .....	5
1.6 Ordú 1987 .....	6
1.7 1987 – 2005 .....	6
1.8 Ionchúisimh Faoi Ordú 1987 .....	8

### Caibidil a Dó: An Cás ó Thaobh Cosc ar Dhíolachán Faoi Chostas - 1956 go dtí 1987

.....	<b>9</b>
2.1 Réamhrá .....	9
2.2 Cothabháil Praghsanna Athdhíolta.....	10
2.3 Aighneachtaí chuig Fiosrúchán 1956 .....	11
2.4 Conclúid & Moladh Fhiosrúchán 1956.....	13
2.5 Fiosrúchán 1966 .....	15
2.6 Conclúidí & Moltaí Fhiosrúchán 1966.....	15
2.7 Fiosrúchán 1970 agus Tuarascáil Choimisiún Cóir-Thrádála 1972.....	16
2.8 Conclúidí & Moltaí Thuarascáil 1972.....	17
2.9 Fiosrúchán 1975 agus Chéad Ordú 1978.....	18
2.10 Tuarascáil Neamhfhoirmiúil 1978 an Choimisiúin um Chleachtais Srianata... 19	
2.11 Moladh chun úsáid a bhaint as "Glan-Phraghas ar an Sonrasc" mar Shainmhíniú ar Chostas .....	19
2.12 An Dara Ordú i 1978 .....	20
2.13 Cás Cúirte 1979 .....	20
2.14 Rialú Cúirte faoin gCiall atá le "Glan-Phraghas ar an Sonrasc" .....	21
2.15 Tuarascáil 1980 & Ordú 1981.....	21

### Caibidil a Trí: Cosc ar Dhíolachán Faoi "Glan-Phraghas ar an Sonrasc" – 1987 go dtí 2005

.....	<b>25</b>
3.1 Réamhrá .....	25
3.2 Tuarascáil 1987 An Choimisiúin um Chleachtais Srianata.....	25
3.3 Conclúidí & Moltaí an Choimisiúin ar an Úsáid a Bhaintear as "Glan-Phraghas ar an Sonrasc" .....	26
3.4 Athbhreithniú 1991 ar Ordú 1987 .....	28
3.5 Tuairim an Mhóiraimh .....	29
3.6 Tuairim an Mhionlaigh .....	29

3.7	Comhaontú gur Sainmhíniú Míshásúil ar Chostas é “Glan-Phraghas ar an Sonrasc”.....	30
3.8	Breithniú ar Thuarascáil 1991 an CCT .....	31
3.9	Teacht sa mhullach ar Acht Iomaíochta 1991.....	31
3.10	An Cinneadh Chun an tOrdú a Choinneáil Faoi Athbhreithniú.....	32
3.11	Athbhreithniú Rannach 1993.....	32
3.12	Athbhreithniú Rannach 1995.....	34
3.13	An Grúpa Athbhreithnithe Cónaisc agus Iomaíochta	
3.14	Ordú 1987 Nach Féidir a Leasú ach amháin le Reachtaíocht Phríomhúil	34
	36	
3.15	Conclúid.....	36

**Caibidil a Ceathair:..... Téarmaí & Coinníollacha Soláthair 37**

4.1	Réamhrá .....	37
4.2	Téarmaí agus Coinníollacha Caighdeánacha.....	37
4.3	Téarmaí Forlíontacha .....	38
4.4	Fiosrúchán 1975 .....	39
4.5	Ordú 1981 .....	40
4.6	Athbhreithniú 1987 ar Ordú 1981 .....	40
4.7	Tuarascáil 1991.....	42
4.8	Conclúid.....	43

## **CUID A TRÍ – Tionchar Ordú 1987**

**Caibidil a Cúig:            Struchtúr Thrádáil Earraí Grósaera na hÉireann**  
**47**

5.1	Réamhrá .....	47
5.2	Comparáid leis an Ríocht Aontaithe .....	47
5.3	Treochtaí ó thaobh Scair den Mhargadh in Éirinn.....	49
5.4	Treochtaí ó thaobh Líon na Stórtha .....	51
5.5	Éagsúlachtaí Réigiúnacha.....	53
5.6	Miondíol Áise sa RA.....	56
5.7	Conclúidí .....	60

**Caibidil a Sé:            Lascaí Nach mBíonn ar an Sonrasc .....** **63**

6.1	Réamhrá .....	63
6.2	Conas a Oibríonn Lascaí Nach mBíonn ar an Sonrasc.....	63
6.3	Chomh Fairsing agus atá Lascaí Nach mBíonn ar an Sonrasc.....	64
6.4	An Tionchar a Bhíonn ag Lascaí Nach mBíonn ar an Sonrasc ar Chorr-laigh Miondíola	67
6.5	An mbaireann Tomhaltóirí leas as lascaí nach mbíonn ar an sonrasc?	70
6.6	Cothabháil Praghsanna Athdhíolta .....	72
6.7	Tionchar ar Iomaíocht .....	77
6.8	An Tionchar a Bheadh ag Aisghairm an Choisc ar Dhíolachán faoin nGlan-Phraghas ar an Sonrasc .....	79
6.9	Ról an Stiúrthóra Gnóthaí Tomhaltóirí .....	80
6.10	Tuairimí an Stiúrthóra um Fhorfheidhmiú Corparáideach .....	83
6.11	Tuairimí Chumann Tráchtála na hÉireann.....	85
6.12	An Tionchar a D’fhéadfadh a Bheith Ag Cosc ar Théarmaí Forlíontacha	85

6.13	Tuairimí Pháirtithe Eile .....	86
6.14	Conclúidí .....	88
<b>Caibidil a Seacht:</b>	<b>Praghsáil Chreiche</b>	<b>91</b>
7.1	Réamhrá .....	91
7.2	Aighneachtaí ar Phraghsáil Chreiche .....	91
7.3	Cad is Praghsáil Chreiche ann? .....	92
7.4	Díolachán Faoi Chostas .....	93
7.5	An Cur Chuige Idirnáisiúnta .....	94
7.6	Ceannas .....	96
7.7	Tréithe Eile a Bhaineann le Praghsáil Chreiche .....	98
7.8	H. Williams .....	99
7.9	Ag Tabhairt Freagra ar an mBagairt a Dhéanann Praghsáil Chreiche ..	102
7.10	Straitéisí Praghsála nach bhfuil Creachóireach .....	104
7.11	Praghsáil Cur Chun Cinn Earraí .....	104
7.12	Treoir-Chaillteanas agus Tras-Fhóirdheontas ar Phraghsanna Táirge .	106
7.13	Tuarascáil Choimisiún Iomaíochta na RA ar Trádáil Grósaera .....	109
7.14	Conclúidí .....	110
<b>Caibidil:</b>	<b>Tionchar ar Phraghsanna &amp; ar Bhoilsciú</b>	<b>115</b>
8.1	Réamhrá .....	115
8.2	Clúdach Táirge.....	115
8.3	Boilsciú .....	116
8.4	Cé a chreidfimid? .....	118
8.5	Praghsanna Bia in Éirinn.....	130
8.6	Conclúid.....	132
<b>Caibidil a Naoi:</b>	<b>Rialacháin i nDlínsí Eile</b>	<b>135</b>
9.1	Réamhrá .....	135
9.2	An Seasmh sna 15 Ballstáit den AE (roimh dhul isteach san AE).....	136
	An Ostair	
	An Bheilg	
	An Danmhairg	
	An Fhionlainn	
	An Fhrainc	
	An Ghearmáin	
	An Ghréig	
	Éire	
	An Iodáil	
	Lucsamburg	
	An Ísiltír	
	An Phortaingéil	
	An Spáinn	
	An tSualainn	
	An Ríocht Aontaithe	
9.3	Tíortha Eile.....	144
9.4	Conclúidí .....	145
<b>Caibidil a Deich:</b>	<b>Baile Bocht na Breataine</b>	<b>151</b>

10.1	Réamhrá .....	151
10.2	Cúlra .....	152
10.3	Sainmhíniú ar Faoin Tuath .....	153
10.4	Tuarascáil 1997 an Choimisiúin Forbartha Tuaithe .....	154
10.5	Suirbhé 2000 de chuid na Gníomhaireachta Tuaithe .....	155
10.6	Torthaí Eile.....	156
10.7	Ghost Town Britain I.....	156
10.8	Ghost Town Britain II.....	157
10.9	Clone Town Britain.....	158
10.10	Tuaisceart Éireann .....	159
10.11	Aighneachtaí Eile .....	161
10.12	Conclúid.....	162
<b>Caibidil a hAon Déag: .....</b>		<b>Tionchar ar an Sochaí</b>
		<b>163</b>
11.1	Réamhrá .....	163
11.2	Cúlra .....	163
11.3	Argóintí .....	163
11.4	Freagra ar Argóintí .....	164
11.5	Taithí na RA .....	166
11.6	Alcól sa tSochaí .....	167
<b>Caibidil a Dó Dhéag: .....</b>		<b>Stádas Dílíthiúil an Ordaithe</b>
		<b>169</b>
12.1	Réamhrá .....	169
12.2	Cúlra .....	169
12.3	An tOrdú a Aisghairm? .....	170
12.4	An tOrdú a Leasú? .....	170
12.5	An tOrdú a Choinneáil? .....	171
12.6	Impleachtaí atá ag an Stádas Reatha .....	171
12.7	Cinneadh de chuid na hArdchúirte le Gairid .....	171
12.8	Saincheisteanna Eile a Thagann Chun Cinn .....	173
12.9	Conclúid.....	174
<b>Caibidil a Trí Dhéag: Conclúidí agus Moltaí ar Dhíolachán Faoi Chostas.....</b>		<b>177</b>
13.1	Réamhrá .....	177
13.2	Ag Cur Cosc ar Dhíolachán Leanúnach Faoi Chostas .....	177
13.3	Moltaí .....	178
<b>Caibidil a Ceathair Déag: Forálacha Eile den Ordú um Earraí Grósaera.....</b>		<b>181</b>
14.1	Réamhrá .....	181
14.2	Na hArgóintí .....	181
14.3	Acht Iomaíochta 2002 .....	182
14.4	Cothabháil Praghsanna Athdhíolta & Cumhacht chun Soláthairtí a Shiarchoinneáil 182	
14.5	Socrúithe Socrú Praghsanna.....	183
14.6	Idirdhealú Neamhchóir .....	183
14.7	Ráiteas Téarmaí agus Coinníollacha.....	184
14.8	Téarmaí Creidmheasa.....	184
14.9	Earraí Impórtáilte.....	184
14.10	Liúntais Fhógraíochta agus “airgead hello” .....	184
14.11	Leasú atá Molta ar Acht Iomaíochta 2002 .....	185

14.12	Conclúid.....	185
-------	---------------	-----

## **CUID A CEATHAIR – Conclúidí agus Moltaí**

<b>Caibidil a Cúig Déag:</b>	Achoimre ar Chonclúidí agus ar Mholtaí .....	189
15.1	Glan-Phraghas ar an Sonrasc.....	189
15.2	Lascainiú Nach mBíonn ar an Sonrasc .....	189
15.3	Cothabháil Praghsanna Athdhíolta.....	190
15.4	An Tionchar a Bheadh ag Deireadh a Chur leis an Ordú.....	191
15.5	An Tionchar a Bheadh ag Cosc ar Lascaíní nach mbíonn ar an Sonrasc agus Sin Amháin .....	191
15.6	Struchtúr Thrádáil Earraí Grósaera .....	192
15.7	Praghsáil Chreiche.....	192
15.8	H. Williams.....	193
15.9	Tionchar ar Phraghsanna agus ar Bhoilsciú.....	194
15.10	Rialacháin i nDlínsí Eile.....	194
15.11	Baile Bocht na Breataine.....	195
15.12	Tionchar ar an tSochaí.....	195
15.13	Stádas Dílthiúil an Ordaithe.....	195
15.14	Cosc ar Dhíolachán Faoi Chostas.....	196
15.15	Moltaí.....	196

## **CUID A CÚIG – Aguisíní**

1. Téacs Ordú um Chleachtais Srianta (Earraí Grósaera), 1987.
2. Fógra ag fáiltiú roimh aighneachtaí maidir le todhchaí Ordú um Earraí Grósaera.
3. Liosta aibítreach d'aighneachtaí a fuarthas.
4. Aighneacht de chuid an Údaráis Iomaíochta.
5. Nóta leis an gCoimisiún um Chleachtais Srianta dar teideal 'Cúrsaí sa Trádáil Earraí Grósaera' 'Situation in the Grocery Trade'.
6. Caibidil 4 ('Díolachán Faoi Chostas') de Thuarascáil 1987 an Choimisiúin Cóir-Thrádála.
7. Nuachteisiúint Rannach an 13 Nollaig 1991 ag fógairt Tuarascáil 1991 announcing 1991 Report.
8. Réamhfhocal a thug Des O'Malley, TD don Retail News Directory i 1992
9. Nuachteisiúint leis an Aire Richard Bruton TD dar dáta 28 Feabhra 1995, ag fógairt go rabhthas chun an tOrdú um Earraí Grósaera a choinneáil ar feadh dhá bhliain.

10. Nuachteisiúint leis an Tánaiste dar dáta 24 Deireadh Fómhair 2000 ag fógairt go rabhthas chun an tOrdú um Earraí Grósaera a choinneáil.
11. Léarscáileanna ag taispeáint suíomh siopaí Tesco, Dunnes Stores, Supervalu agus Centra.
12. Moladh an Choiste Idir-rannach Ardleibhéal ar fheidhmiú moltaí an Ghrúpa Straitéise Tomhaltóirí.
13. Alt 4 agus 5 d'Acht Iomaíochta 2002.

## LIOSTA TÁBLAÍ

- Tábla 1 Scair den Mhargadh – Éire & An RA  
Table 2 Scair den Mhargadh 1990  
Tábla 3 Láimhdeachas Bia 1997 - 2002  
Tábla 4 Líon na Stórtha 1966 – 2002  
Tábla 5 Cineálacha Stórtha 1994 - 2002  
Tábla 6 Éagsúlachtaí Réigiúnacha i Líon Stórtha  
Tábla 7 Éadálacha Slabhraí Áise sa RA  
Tábla 8 Innéacs Praghsanna ar Bhia agus ar Dheochanna a Tomhaltadh sa Bhaile 1987- 2005  
Tábla 9 Treochtaí i bPraghsanna Bia & Deochanna a Tomhaltadh sa Bhaile  
Tábla 10 Boilsciú Praghsanna Bia 1987 – 2005  
Tábla 11 Boilsciú Bia v Miondíol Eile  
Tábla 12 Boilsciú Comparáideach 2001 – 2005  
Tábla 13 Boilsciú Comparáideach 2001 – 2005  
Tábla 14 Boilsciú praghsanna bia v Boilsciú ginearálta an AE 1996 – 2005  
Tábla 15 Boilsciú Praghsanna Bia 1987 – 2005  
Tábla 16 Boilsciú Bia na hÉireann v Boilsciú Bia na RA 1996 – 2005  
Tábla 15 Boilsciú Éadaigh na hÉireann v Boilsciú Éadaigh na Ríochta Aontaithe 1996 - 2005  
Tábla 18 Boilsciú Bia an AE 1996 – 2005  
Tábla 19 Achoimre ar Dhlíthe Díolachán faoi Chostas in AE 15